

– 5 MAART 2025

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Heemstede
Postbus 352
2100 AJ HEEMSTEDE

05 mrt 2025 / 001009

Betreft: Oordeel IBT omgevingsrecht 2024

Geacht college,

Met deze brief informeren wij u over onze beoordeling in het kader van interbestuurlijk toezicht (IBT) omgevingsrecht. Uw gemeente voert vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken (U&H)¹ uit met betrekking tot het bouwen en gebruiken van gronden in uw gemeente.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In de artikelen in het Omgevingsbesluit is de reikwijdte en het detailniveau van de U&H-beleidscyclus beschreven. Ook onder de Omgevingswet gelden de zogenaamde kwaliteits- en procescriteria. Het doel van de wetgever is dat gemeenten en waterschappen hun U&H-organisatie zodanig professioneel inrichten dat een goede kwaliteit van de uitvoering van die taken is gewaarborgd. In de procescriteria is beschreven dat u voor uw U&H-taken een strategie (U&H strategie) en een uitvoeringsprogramma moet hebben vastgesteld. Daarnaast dient u de inhoud en uitvoering hiervan periodiek (jaarlijks) te monitoren en te evalueren. De provincie beoordeelt jaarlijks aan de hand van deze documenten, of u aan de verplichtingen uit de procescriteria voldoet.

Een tijdige en goede naleving van de procescriteria U&H is niet alleen wettelijke verplicht. Het is ook belangrijk voor een goede sturing op de U&H-beleidscyclus en voor de instandhouding van een professionele U&H-structuur om risico's te voorkomen op het gebied van volksgezondheid, veiligheid of onomkeerbare schade aan de leefomgeving.

In dit eerste jaar van de Omgevingswet hebben wij getoetst of de gemeenten alle gevraagde documenten hebben aangeleverd en of deze actueel waren. Er zijn 10 gemeenten geselecteerd, waarvan de documenten ook inhoudelijk zijn beoordeeld.

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

Interbestuurlijk Toezicht

BEL/BS

Telefoonnummer 0800 0200 600

ibt-alg@noord-holland.nl

1 | 7

Verzenddatum

26 februari 2025

Kenmerk

2180884/2378271

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

¹ In de Omgevingswet worden de vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken 'uitvoerings- en handhavingstaken' (U&H) genoemd.

Een samenvatting van de aandachtspunten die wij bij de inhoudelijke beoordelingen zijn tegengekomen en een overzicht van de ontvangen documenten voor het toezichtjaar 2024 vindt u in de bijlagen bij deze brief.

Bevindingen aanleveren documenten

Wij hebben uw gemeente niet inhoudelijk beoordeeld. Voor 2024 houdt dit in dat wij de door u aangeleverde informatie alleen hebben beoordeeld op volledigheid en actualiteit. Wij hebben hierover geen ambtelijk gesprek met uw gemeente gevoerd.

Wij hebben geconstateerd dat uw gemeente niet alle gevraagde documenten heeft aangeleverd. In de bijlage Overzicht gevraagde documenten Omgevingswet is opgenomen welke documenten uw gemeente wel of niet heeft aangeleverd.

Wij zullen hier nu geen vervolgactie op ondernemen, maar wij verwachten dat u voor het toezichtjaar 2025 wel alle gevraagde documenten voor 15 juli 2025 zal aanleveren.

Handreiking kwaliteits- en procescriteria

In het voorjaar van 2025 ontvangt u de handreiking kwaliteits- en procescriteria. Deze handreiking is bedoeld om gemeenten en waterschappen te ondersteunen bij het voldoen aan de kwaliteits- en procescriteria en het inrichten van de VTH-beleidscyclus. In deze handreiking staat duidelijk uitgelegd welke (wettelijk vereiste) informatie in de documenten opgenomen moet worden.

Wijziging datum voor aanleveren opgevraagde documenten

Wij zien regelmatig dat de jaarverslagen van het afgelopen jaar en de uitvoeringsprogramma's pas in de loop van het jaar, soms zelfs pas in juni van het lopende jaar, worden vastgesteld. Een uitvoeringsprogramma dient natuurlijk voor het lopende jaar te worden vastgesteld.

Voor 2026 is de deadline voor het aanleveren van opgevraagde documenten 1 februari 2026.

Verordening kwaliteitscriteria

Over het landelijk onderzoek naar de verordening over de kwaliteitscriteria ontvangt u in het voorjaar meer informatie.

Horizontale verantwoording

Wij adviseren u, in het kader van de horizontale verantwoording, deze brief kenbaar te maken aan de gemeenteraad.

Omdat wij niet alle gemeenten inhoudelijk hebben kunnen beoordelen zullen wij dit jaar de resultaten van de inhoudelijke toetsing niet openbaar maken. Voor IBT Omgevingsrecht zal dus op de website van de provincie Noord-Holland geen kaart beschikbaar zijn met de kleuren van de scores voor de gemeenten.

Nadere informatie

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon in het briefhoofd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

Sectormanager Bestuur en Strategie

Deze brief is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend.

Bijlagen: 2

Bijlage 1: Aandachtspunten uit de inhoudelijke toetsingen

Zoals in de brief genoemd hebben wij, binnen een steekproef, voor 10 gemeenten de aanwezige documenten inhoudelijk getoetst aan de wetsartikelen uit de Omgevingswet (verder: Ow) en het Omgevingsbesluit (verder: Ob).

In deze bijlage vermelden wij een samenvatting van de aandachtspunten die bij deze inhoudelijke toetsing van de documenten bij meerdere gemeenten opvielen en die extra aandacht van u vereisen voor 2025 en verder.

a) Uitvoeringsprogramma voor 1 februari aanleveren

Wij komen regelmatig tegen dat uitvoeringsprogramma's pas medio het jaar vastgesteld worden door het college van B&W. In principe moet het uitvoeringsprogramma voor het begin van het lopende jaar opgesteld en vastgesteld worden. Dat geldt in principe ook voor het jaarverslag en de evaluatie, omdat je de resultaten uit het jaarverslag en de evaluatie moet verwerken in het uitvoeringsprogramma voor het komende jaar en er, indien nodig, bijstelling van de strategie moet plaatsvinden. In de komende jaren (nog niet in 2025) zullen wij hier meer aandacht aan gaan besteden en zullen wij ook onze toetsing gaan vervroegen. Voor 2026 verwachten wij dat de opgevraagde documenten voor 1 februari 2026 wordt vastgesteld.

b) Doelstellingen en prioriteiten

In het Omgevingsbesluit staat dat er in de uitvoerings- en handavingsstrategie (U&H strategie) gemotiveerd moet worden aangegeven welke doelen en (bestuurlijke) prioriteiten worden gesteld voor de uitvoering en de handhaving (artikelen 13.5 en 13.6 Ob). Hiervoor dient een (goede) risicoanalyse en analyse van problemen/omgevingsanalyse opgenomen te worden met informatie over de aanwezige problemen en welke toekomstige ontwikkelingen men op zich af ziet komen. Denk bijvoorbeeld aan het bouwen van nieuwe woonwijken of het handhaven tegen illegale bewoning. Uit de steekproef blijkt dat niet altijd duidelijk is aangegeven welke prioriteiten of bestuurlijke keuzes er zijn gemaakt (art 13.6 lid 1 onder a Ob).

c) Meetbare doelstellingen

Om te bepalen of de doelstellingen ook gehaald worden, dienen de doelen concreet, meetbaar, realistisch en tijdsgebonden te zijn geformuleerd, zodat de doelstellingen goed te monitoren zijn en de voortgang inzichtelijk wordt (art. 13.5 lid 1 Ob).

d) Afstemming met andere bestuursorganen

Een ander aandachtspunt betreft de afstemming met andere bestuursorganen (art. 2.2 Ow). Uit de steekproef blijkt dat er afstemming plaatsvindt met de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio over de door deze diensten uit te voeren werkzaamheden. Maar vaak blijft onduidelijk of er ook met de buurgemeenten, het waterschap of Openbaar Ministerie/politie is afgestemd over de U&H strategie en de doelstellingen. Als gemeente A streng gaat handhaven op illegale bewoning dan kan de illegale bewoning zich verplaatsen naar de buurgemeenten; vooraf afstemmen en afspraken maken met de buurgemeenten hierover is dan noodzakelijk.

e) Benodigde en beschikbare middelen

Volgens artikel 13.10 Ob dienen in de U&H strategie de benodigde financiële en personele middelen voor het bereiken van de doelen en voor het verrichten van de werkzaamheden te worden opgenomen. We zagen regelmatig dat er wel doelen worden gesteld, maar dat in de U&H strategie niet wordt aangegeven welke personele en financiële middelen daarvoor nodig zijn. In het uitvoeringsprogramma is meestal alleen opgenomen welke personele en financiële middelen beschikbaar zijn voor dat uitvoeringsprogramma. In de begroting dienen de benodigde financiën vastgelegd te worden. Alleen de informatie over de beschikbare financiële en personele middelen opnemen in het uitvoeringsprogramma is niet voldoende. Ook belangrijk is dat de organisatie zodanig is ingericht dat een goede uitvoering van de uitvoerings- en handhavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma is gewaarborgd (art. 13.9 lid 1 Ob).

f) Bereikbaarheid

In de documenten die we beoordeeld hebben wordt voor de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de organisatie buiten kantooruren in veel gevallen verwezen naar de Omgevingsdienst. Op zich is dat geen probleem, maar in een aantal gevallen was deze informatie op de website van de gemeente moeilijk of niet te vinden.

g) Borging werkprocessen, procedures en informatievoorziening

Artikel 13.9 lid 3 Ob geeft aan dat het bestuursorgaan zorg moet dragen dat de werkprocessen, procedures en bijbehorende informatievoorziening voor de uitvoering en de handhaving worden vastgelegd en dat de werkzaamheden worden verricht volgens deze werkprocessen en procedures. Een goed gestructureerde beschrijving van de belangrijkste werkprocessen en procedures binnen de uitvoerings- en handhavingstaken, en het verrichten van de werkzaamheden volgens deze werkprocessen en procedures vormt de basis van de kwaliteitsborging.

Bijlage 2: Overzicht gevraagde documenten Omgevingswet

Voor het domein Ruimtelijke Ordening en Bouwen:

Document:	Aangeleverd/ Ontbreekt
1) Upload de periodieke (jaarlijkse) rapportage waarin het huidige beleid is geëvalueerd en waarin is aangegeven dat het beleid zo nodig is aangepast aan de nieuwe inzichten;	Aangeleverd
2) Collegebesluit vaststelling beleidsevaluatie 2023;	Aangeleverd
3) Bewijs dat de beleidsevaluatie aan de raad is gestuurd (bijv. raadsinformatiebrief of collegebesluit als dit expliciet is besloten);	Ontbreekt
4) Jaarverslag van het uitvoeringsprogramma 2023;	Aangeleverd
5) Collegebesluit vaststelling jaarverslag;	Aangeleverd
6) Bewijs dat jaarverslag naar raad is gestuurd of B&W zal bericht naar de raad sturen;	Ontbreekt
7) Uitvoerings- en handavingsstrategie waarin prioriteiten, doelen en activiteiten zijn opgenomen;	Ontbreekt
8) Collegebesluit van vaststelling U&H-strategie;	Ontbreekt
9) Bewijs dat U&H-strategie naar raad is gestuurd of B&W zal bericht naar de raad sturen;	Ontbreekt
10) Uitvoeringsprogramma 2024 voor vergunningverlening, toezicht en handhaving;	Aangeleverd
11) Collegebesluit van vaststelling uitvoeringsprogramma 2024;	Aangeleverd
12) Bewijs dat uitvoeringsprogramma naar de raad is gestuurd of B&W zal bericht naar de raad sturen;	Ontbreekt
13) Adviescommissie archeologie/cultuurhistorie het raadsbesluit dat de instelling van de Adviescommissie is vastgesteld;	Aangeleverd
14) Kwaliteit basistakenpakket omgevingsdiensten: het raadsbesluit inzake het stellen van regels over de uitoefening van de uitvoerings- en de handhavingstaken door de omgevingsdiensten.	Aangeleverd

Voor het domein Milieu:

Document:	Aangeleverd/ Ontbreekt
1) Collegebesluit vaststelling beleidsevaluatie 2023;	Aangeleverd
2) Bewijs dat de beleidsevaluatie aan de raad is gestuurd (bijv. raadinformatiebrief of collegebesluit als dit expliciet is besloten);	Aangeleverd
3) Collegebesluit vaststelling jaarverslag 2023;	Aangeleverd
4) Bewijs dat jaarverslag naar de raad is gestuurd of B&W zal bericht naar de raad sturen;	Aangeleverd
5) Collegebesluit van vaststelling Uitvoerings-en Handhavingsstrategie;	Aangeleverd
6) Bewijs dat U&H-strategie naar raad is gestuurd of B&W zal bericht naar de raad sturen;	Ontbreekt
7) Collegebesluit van vaststelling uitvoeringsprogramma 2024;	Aangeleverd
8) Bewijs dat uitvoeringsprogramma naar de raad is gestuurd of B&W zal bericht naar Raad sturen.	Ontbreekt

Provincie
Noord-Holland

Postbus 123 | 2000 MD Haarlem

Port Betaald

A14CC - #X82DXDX#DD#DDDD#

